

Stopnica

(Woj. Świętokrzyskie)

Kościół Farny pw. śś. Piotra i Pawła

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY w STOPNICY

P.W. ŚWIĘTYCH APOSTOŁÓW PIOTRA I PAWŁA

Kościół parafialny w Stopnicy jest jednym z sześciu kościołów ekspansyjnych wybudowany przez króla Kazimierza Wielkiego /Sandomierz, Stopnica, Wiślica Zagość/. Stopnica już w XI wieku jest poważnym probostwem. Stąd idą na biskupstwo krakowskie miejscowi plebani Baldwin i Cholewa. Arcybiskup krakowski Aaron w 1045 sprowadził z Nadrenii duchownych - kanoników i osadził ich również w królewskim grodzie Stopnicy. Władysław Herman uposażył kanoników w Stopnicy, a Bolesław Krzywousty jednego z nich Baldwina wybrał na stolice biskupią w Krakowie. Papież Paschalis II konsekrował go na biskupa i nadał mu władzę nad Diecezją Krakowską.

Kazimierz Wielki w ulubionej przez siebie Stopnicy buduje kościół murowany z kamienia ciosowego pod wezaniem Św. Apostołów Piotra i Pawła w roku 1349 /inni podają rok 1362/.

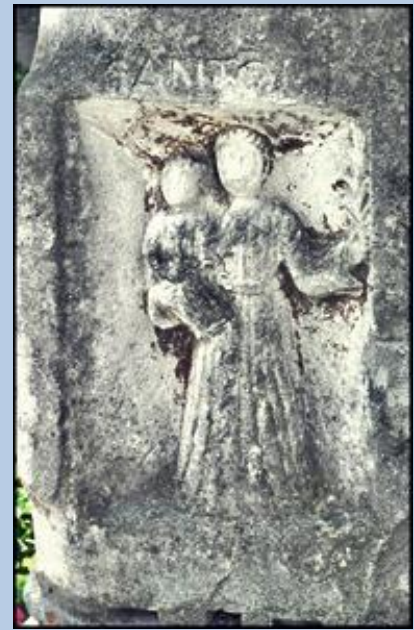
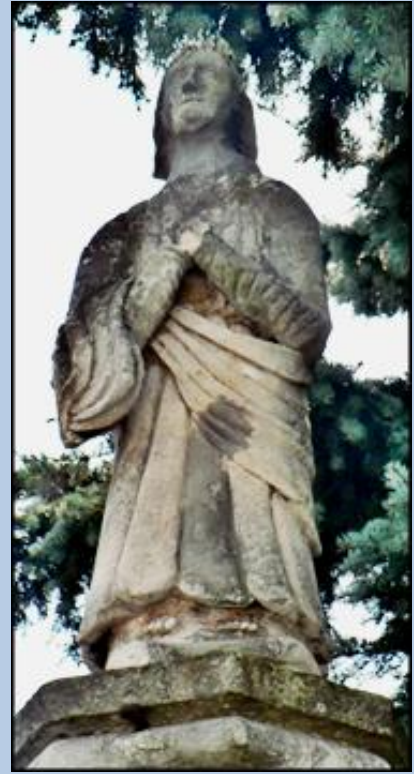
Kościół ten uległ zniszczeniu za najazdu szwedzkiego, dali się we znak Węgrzy Rakoczego, ale przetrwał wieki. Dopiero druga wojna światowa w 1944 zburzyła zupełnie ten piękny zabytek sztuki gotyckiej. Zawalone zostały całkowicie sklepienia nad prezbiterium, nawą i kaplicą św. Anny. Legła w gruzach większość murów kościoła. Przeprowadzone odgruzowanie kościoła inwentaryzacja szczegółów kamieniarki wykazała, że z małymi brakami ocalała prawie cała kamieniarka profilowa i rzeźbiona jak: zwornik, wspornik i żebra. Ten stan rzeczy był powodem decyzji Naczelnych Władz Konserwatorskich odbudowy stopnickiego kościoła.

Kościół parafialny w Stopnicy należy do grupy kościołów dwunawowych o sklepieniu wspartym na dwóch dziesięciobocznych filarach. Na szczególną uwagę zasługują ocalałe, częściowo uszkodzone zwornik z herbami w sklepieniu i kazimierzowskie antepedium w wielkim ostarzu.

19 maja 1986 roku kościół został poświęcony przez biskupa kieleckiego Stanisława Szymbekiego. Parafia tego dnia obchodziła jubileusz 900 - lecia istnienia.

zdjęcia: Jan Nitecki
(nr zabytku: A 72 z 1967)